

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. II. Eligitur sententia negans.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

tis, commiserunt incestum simpliciter, nimirum *ex humana fragilitate*, non autem *animo*, & *spe*, hoc ipso titulo, & *via*, *sibi faciliandi*, seu *facilius obtinendi dispensationem*, debeant in supplicatione facere mentionem hujus incestus, secus non valiturâ dispensatione, quantumvis tacito incestu subsecutâ.

§. I.

Proponitur Sententia affirmans.

1161. Diverſæ sunt in hac quaestione opiniones Authorum, ut videre licet apud P. Sanchez l. 8. hic d. 25. & magna omnino pars affirmantium, ad valorem dispensationis esse necessariam incestus mentionem. Inter hos sunt Sanchez cit. Laym. l. 1. Theol. moral. tr. 4. c. 22. Pyrrhus Corradus cit. l. 8. c. 1. à n. 3. Reginaldus, Cochinch, & alij apud Vincent. de Justis. cit. l. 1. c. 4. à n. 271. quorum tamen aliqui non eodem modo prærequirunt, ut videri potest apud Sanchez loco cit.
1162. Potissima fundamenta sententiæ affirmantis sunt sequentia. 1. ex P. Sanchez cit. n. 8. quia stylus Curie obtinuit, ut hic incestus explicetur, sive contigerit ante Pontificis dispensationem, sive post, antequam illam ordinarius expediat; at ea, quæ stylus Curie observat, sunt necessaria in dispensatione explicanda; quia *stylus curie facit jus, c. quam gravi. de Crimine falsi*; nec ab eo recedi debet, ut multis probat Mascardus de Probat. conclus. 317. n. 51.
1163. Secundò, taciturnitas veri, quo expresso Pontifex non solet concedere dispensationem eo modo, quo concessit, sed cum quibusdam moderationibus, reddit eam subreptitiam, & nullam; at hoc fit manifestato incestu: tunc enim dispensationem aliter concedit, nimirum præscriptâ certâ poenitentia, impositione pecuniaria, cum clausulâ, *ut superstes eo matrimonio soluto, non transeat ad aliud*; & sine his, incestu tacito. ergo.
1164. Tertio, qui committunt incestum in gradu prohibito eo animo, ut inde facilius fiat dispensatio, tenentur utrumque exponere ad valorem dispensationis pro matrimonio inter eos contrahendo; nam Tridentinum specialiter nunc punit eos, qui *spe facilius obtinendi dispensationem, scienter in gradu prohibito contrahunt, &*

consummant matrimonium: ergo, qui non eâ spe, sed *fragilitate lapsi sunt* per incestum, tenebuntur hanc exponere; quod maximè procedit, licet contraxerint in gradu prohibito cum ignorantia impedimenti, *si culpabiliter neglexerunt denuntiationes*.

Quarto, incestus præstat perpetuum impedimentum matrimonio; ergo non possunt contrahere licitè, nisi cum dispensatione obtenta super hoc impedimento: at sic manifestum est, incestum esse manifestandum; cum exinde sit impedimentum; ergo. Major autem constat dictis supra.

§. II.

Eligitur sententia negans.

Ante conclusionem supponendum, hanc quaestionem pendere ab illa, *quando vitietur gratia, vel dispensatio ex subreptione?* hoc est, *tacitâ veritate aliquæ qualitatâ, vel circumstantiæ?* in hac tamen re sunt diverſæ opiniones. Nam aliqui dicunt, gratiam semper vitari tacitâ qualitate, quâ cognitâ concedens, vel non annuisset petitioni, vel saltem difficilius; alij docent, solum vitari gratiam tacitâ veritate, seu qualitate, quâ cognitâ dispensans precibus oratorum non annuisset. Ex quo videtur primum, & secundam sententiam in hoc differre, quòd illa velit, gratiam, seu dispensationem vitari *tacitâ causâ finali, vel impulsivâ*; hæc autem, solum *tacitâ causâ finali*. *Finalem* autem dicunt, quâ non existente Princeps non concederet gratiam; *impulsivam*, quâ non existente Princeps adhuc concederet, sed non ita faciliè. Sic Abbas Decius, Jafon, & alij, apud Sanchez cit. l. 8. hic d. 21. n. 8. in fine addentem, etiam *diei finalem*, sine qua non concederet *eo pacto*, quo concessâ est: quidam autem volunt, vitari gratiam tacitâ qualitate, *de jure* exprimendâ, sive eâ cognitâ Princeps adhuc concessisset, sive non; idem volunt, quando exprimenda erat *de stylo* Curie; si autem talis sit, de qua non constat, eam de jure, vel stylo Curie exprimendam esse, non vitari gratiam, ex ejus taciturnitate, nisi sit *causâ finali*; ita Sanchez cit. l. 8. d. 21. à n. 13. quibus positus:

Sententia

117. Sententia negans, quam ut probabilior rem sequor, docet, ad valorem dispensationis, super impedimento dirimente, quando pro illa impetranda Pontifici allegatur alia causa, non requiri expressio nem copule habitae à supplicatibus, ex humana solum fragilitate. Hanc tenet Basilius Pontius l. 8. hic d. 17. §. 6. Diana p. 1. tr. 10. resol. 44 p. 4. tract. Miscell. resol. 135. p. 8. tr. 3. resol. 81. Salas de legibus. d. 20. s. 1. §. 1. n. 14. & plurimi alij, quos citat de iustis. l. 1. c. 4. n. 279. & n. 280. & sequitur, dicens, eam sibi esse veram, & in praxi tantam, ipso etiam P. Sanch. c. d. 25. à n. 6. censente probabilem, & dicente eandem tenuisse gravissimos viros, de hoc consultos. Probat: Nam illa sola taciturnitas, juxta probabiliorum Doctorum sententiam, vitiat gratiam de qua jure cautum est, ut exprimat, vel quod illis omisso Papa non concederet; sed nullibi reperitur in jure cautum, quod copula inter consanguineos, vel affines, ex humana fragilitate habita, exprimi debeat; ergo. Ma. tenent propè innumerati Doctores apud de Justis cit. c. 4. à n. 5. Cum enim gratia concessa valor pendeat à voluntate concedentis, ea habita habetur valor; & deficiet, ea deficiente: quando autem nihil omittitur, de quo jure cautum est, ut exprimat, vel quod eo omisso Papa non concederet, habetur voluntas concedentis; quia voluntas Principis talis esse praesumitur, nisi aliud exprimat, qualis est intentio juris. L. ex facto. ff. de vulgar; ergo ubi non est intentio juris, ut talis qualitas exprimat ad gratiam validè obtinendam; non deest voluntas Principis; ergo concessio facta, ex defectu talis qualitatis non aperta, non deficit, sed valida est.

118. Confirmatur 1. quia cum nullitas gratiae, seu dispensationis, ex taciturnitate veni, sit poena, ut tenet Sanchez cit. n. 12. non est ex tali defectu imponenda, nisi jus eam imponat; Reg. in panis 49. de Reg. jur. in 6. & docet gloss. c. fin. de jure Patron. habeturque in c. 15. qui in Ecclesia. 18. de sent. ex comm. in 6. maxime, cum non expressum, sit nolitum, per L. 1. §. fin. autem. C. de Caduc. tollend. saltem, cum facile poterit exprimi; secundo, quia, cum simus in materia penali, & odiosa, omis sum in tali dispositione haberi debet pro omisso. Nam quando Papa aliud non expli-

Tm. 17.

cat, ad omissum constitutio se non extendit. argum. c. non est vobis. 1. 1. de sponsal. at in constitutionibus, pro dispensatione gradus prohibiti, nullibi exprimitur obligatio exponendi copulam incestuosam, ab illis prohibitam; ergo haberi debet pro ommissa, & jure non exigita; quod tamen fieri debuisset, si esset jure debita; cum eo ipso esset speciali nota digna. Min. etiam probatur: quia tunc dicendum est, quod jura velint aliquam qualitatem exprimi, quando id, vel verbis expressis, & specificè jubent; vel prohibent, ne aliquid delictum remittatur, aut aliquo casu dispensetur, ut tenet ipse Sanchez cit. l. 8. d. 21. n. 15. sed de hoc casu id jura non dicunt; & 1. non jus naturale divinum, cum hujus nullum sit vestigium; 2. non jus positivum divinum. Nam c. 18. in Levitico, solum prohibetur matrimonium cum affinibus, & consanguineis: non jus commune canonicum; nam in hoc nihil reperitur, nisi quod incestuosus interdicitur matrimonium c. 4. & 8. h. t. denique nec jus Concilij Trident. vel fundatum in Regulis Cancellaria: illud enim sess. 24. c. 5. ubi agit de hac materia, solum puniunt, scienter contrahentes in gradu prohibito, culpabiliter omisso denuntiationibus; & illae regulae (etiam reg. 49. statuunt plures poenas contra Raptos) nihil tamen habent de hac copula incestuosa exprimenda: ergo.

§. III.

Respondetur ad fundamenta contraria.

Cum sententia contraria potissimum 1169 fundetur in stylo Curiae, & quibusdam declarationibus sacrae Congregationis; not. 1. per stylum in genere, significari modum, & morem scribendi, usum loquendi in judiciis, aut modum servari solitum in judicijs; hinc dici potest practica alicujus curiae; non habet vim legis, nisi usu frequenti inducta sit consuetudo, quae instar legis post legitimam praescriptionem obliget, vel certè autoritate Principis exercetur eo fine, ut pro lege, vel consuetudine sit. Ex quo facile colligitur, quid significetur per stylum curiae Romanae. Hic porro stylus, quoad judicia in causis beneficialibus cum primis fundatur in Regulis Cancellaria, quae sunt

Q9

qua-